

Kuran'la Zenginleşen Ramazan

– M.Nihat Malkoç · 10 Mart 2025

M. NİHAT MALKOÇ

İçinde Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başlandığı çok mübarek bir aya girmiş bulunmaktayız. "Ramazan ayı, kendisinde Kuran'ın indirildiği aydır."(Bakara 185) ayeti bunu açıkça ifade etmektedir. Bu yüzdendir ki ramazana "Kur'an Ayı" da demekteyiz. Onun içindir ki bu ayda Kur'an'ımız diğer aylara nazaran çok daha fazla okunur. Yıllarca raflarda, evin en yüksek yerlerinde duran mübarek kitabımız bu ayda ele alınarak okunmaya başlanır.

Ramazan bir anlamda mukabele ayıdır. Ramazan ayında büyük küçük hemen her camide sabah, öğle ve ikindi namazı öncesi ve sonrasında mukabele okunur. Fakat mukabele okuyan ve dinleyenlere baktığımızda yaş itibariyle "ihtiyar" diye tabir ettiğimiz kişilerden oluştuklarını görürüz. Sanki Kur'an'la buluşmak ve yüzleşmek için belli bir yaşın üstünde olmak gerekiyor. İnsanlar ibadette yoğunlaşmak için yaşlanmayı bekliyor. Oysa en güzel ve en makbul ibadet gençlikte yapılandır. Allah gençlerin ibadetine daha çok değer verir.

Kur'an okumanın Allah katındaki ehemmiyeti tartışılmaz. Ramazan; Kur'an'a dönüş, onunla yüzleşmek ve iç muhasebe yapmak için büyük bir manevî fırsattır. Onun içindir ki özellikle Kur'an'ın yeryüzüne inmeye başladığı ay olan ramazanda daha çok Kur'an okuruz. Fakat okumalarımız genellikle Arapça metin üzerinde gerçekleşir. Bu haliyle onu okuyup anlayanların sayısı çok azdır. Ekseriyetimiz bu kitabı okuduğu halde onun içeriğinden bir şey çıkaramaz. Bu da yavan bir okumadır bence. En iyisi önce Kur'an'ın her bir sayfasını yüzünden okumalı, ardından birebir mealini okumalı, son olarak da güvenilen bir tefsir kitabından ayetlerin derinliğine inilmelidir. İnsanın aklını tatmin eden okuma gayreti budur. Yüce kitabımız Kur'an'ı ezberden okumak çok daha makbuldür şüphesiz... Onun içindir ki hafızlık müessesesine çok değer verilmiştir. Fakat yakın ve uzak çevremizde nice hafızlar tanırız ki Kur'an'ı hafızalarına nakşetmişlerdir ama ne yazık ki onun muhayyilemizi kuşatan derin manasına vakıf olamamışlardır. Hafızlık bu haliyle de Allah katında büyük bir değerdir ama keşke hafızlarımız, hafızalarında taşıdıkları Kur'an'ın anlamına da vakıf olsalar. Bu mana vukufiyeti onların okumalarına da yansiyarak mübarek kelamı daha derin ve içten okumalarına zemin hazırlayacaktır. Böylelikle onun anlamını da taşımış olacaklardır.

Yüce Allah mübarek kitabında defalarca insanları düşünmeye davet ediyor. "Düşünmüyor musunuz, akıl erdirmiyor musunuz?" sualiyle başlayan ve biten yüzlerce ayet vardır yüce Kur'an'da... Yaratılışı, kâinatı, Kur'an'ı, kıyameti, ölümü, hulasa insanı tefekküre götüren her şeyi düşünmek... Anlamanın birinci basamağıdır düşünmek... Öyleyse Kur'an okumalarımızda da evvela düşünme eylemini harekete geçirmeliyiz. Okuduğumuz ayetlerin günümüz Türkçesindeki karşılıklarını zihnimizden geçirerek verilmek istenen mesajı doğru almalıyız. Bu eylem şüphesiz ki daha donanımlı ve kâmil Müslüman olmamızı sağlayacaktır.

Her yıl, her ay hatim indirenler bir de Kur'an'ın anlamını düşünmeyi niçin akıl etmezler? Niçin ayetlerin her bir harfine verilecek bilmem ne kadar sevabı hesap ederler de onun dayandığı temel düşünce

eksenini anlama gayreti içerisinde olmazlar? Bu bir eksiklik değil mi? Bırakın Kur'an'ı bütün olarak düşünmeyi, her namazda okunan Fatiha suresinin ne anlattığını bile bilmeyen kendince âlimlerimiz de vardır. Bunlar öze inememiş kaba softalardır. Bunların anlattığı İslam korkuya dayalı, cehennem ateşini merkez alan İslam'dır. Oysa Cehennemden evvel Cennet anlatılmalı insanlara. Allah'ın 'Rahman' ve 'Rahim' sıfatlarının tecellisi, 'Kahhar' ve 'Celal' sıfatlarından daha öndedir. Niçin insanları korkutuyoruz ki?... "Rahmetim gazabımı geçmiştir" diyen merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbimize niçin kulak vermeyiz? Peygamberimiz sevgi eksenli bir tebliğ gayreti içinde oldu hep... Niçin Peygamberimizin tebliğ esaslarını kendimize ölçü edinmeyiz?

Kur'an-ı Kerim'i tozlu raflardan indirmek için ramazan ayını beklemek ne kadar sakat bir mantık ve yanlış davranıştır. Kur'an her zaman hayatın içinde olmalıdır. Onun ahkâmı hayatımızı çepeçevre kuşatmalıdır. Ne olur Kur'an'ı bayram günü tozlu raflara kaldırmayın.